

РЕШЕНИЕ

№ 3984

гр. София, 16.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 01.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **3862** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178, във връзка с чл.58 от Административно – процесуалния кодекс /АПК/ и § 8 от ПЗР на АПК. Образувано е по жалба на М. Г. П. от [населено място], чрез адв. Р., срещу мълчалив отказ на кмета на район «В.» - Столична община да предостави административна услуга – заверка на 1 бр. молба-декларация за признаване правото на собственост върху недвижим имот чрез извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл.587 ГПК.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на процесния отказ, тъй като молбата-декларация е подадена на 02.02.2023г. и нередовностите ѝ са отстранени с писмо от 07.03.2023г. Въпреки това в срока по чл. 57, ал.5 от АПК исканата административна услуга не е извършена. Доколкото в това производство се проверява само дали имотът е актуван като общинска собственост, административният орган не може да преценява право на собственост върху съответния имот. Поради това отказът е незаконосъобразен. Иска се отмяната му и да се задължи ответника да извърши заверка на молба-декларацията във връзка с обстоятелствената проверка. Претендират се разноски по списък. В молба от 05.05.2023г. жалбоподателят уточнява, че въпреки че исканата услуга е заявявана и преди това и е била извършена от общинските органи, няма пречка да бъде заявена отново. Още повече, че сегашната декларация касае производство пред друг нотариус, с различни свидетели от тези в предходните молби. Поради това моли молбата му да бъде уважена. Претендира разноски по списък.

Ответникът по делото – Кметът на район „В.“ - СО, редовно призван, в становище от 21.04.2023г., моли жалбата да бъде оставена без уважение като неоснователна. Сочил, че за същия имот вече са заверени две молби-декларации от 2015г. и 2017г. Освен това за него е наличен А. № 2559/1952г. за завземане на двуетажна вила и дворно място с площ от 3 718 кв.м., като със заповед на областния управител на С. област от 1998г. част от имота е отписан като продаден. Жалбоподателят е водил установителен иск за собственост пред СРС, който е отхвърлен. Същият имот е вписан като собственост на друго лице в кадастралния регистър. Поради това имотът към момента е частна собственост на друго лице и няма основания за заверка на процесната молба-декларация. Освен това с писмо от 07.02.2023г. от жалбоподателя е поискано да представи документи за отстраняване на нередовностите по преписката. Указанията не са изпълнени. Поради това не е налице мълчалив отказ. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не изразява становище.

Административен съд София - град, II АО, 41 с-в след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят е започнал административното производство с молба от 02.02.2023 г. за заверка на молба – декларация за ПИ с идентификатор 68134.1943.861, находящ се във в.з. „Б.“, [улица] площ от 1324 кв.м., и сграда с идентификатор 861.1 – жилищна, еднофамилна, на два етажа, със ЗП от 99 кв.м. Към нея е приложил скица – извадка от КККР на имота и сградата, като за собственици на сградата са посочени С. П., С. С. и К. С.. С писмо от 07.02.2023г. кметът на район „В.“ е уведомил жалбоподателя, че следва да представи строителни книжа на сграда 861.1; документи, указващи начина на придобиване или унаследяване на имота; цветна комбинирана скица; удостоверение за реституционни претенции. Посочено е, че работата по преписката ще продължи след отстраняване на посочените нередовности. С молба от 13.02.2023г. жалбоподателят е депозирал цветна комбинирана скица за имота, а с молба от 07.03.2023г. – удостоверение за реституционни претенции. По отношение на останалите документи е посочил, че не може да се снабди със строителни книжа за сградата и не разполага с документ за собственост на имота, като именно във връзка със снабдяването с такъв е образувана преписката.

По делото са представени молби- декларации от жалбоподателя за същия имот, заверени на 11.02.2015г. и 24.03.2017г. Към последната е приложено удостоверение от кмета на район „В.“, според което южната част от ПИ 861 попада в УПИ III-41, кв.13, м. „в.з. Б.“, а северната му част е извън регулация. ПИ 861 попада изцяло в имот пл. № 283 по стар кадастрален план, за който има съставен А. № 1500 (стар 2559)/1952г. Със заповед № РД-57-121 от 16.03.1998г. на областен управител на област С. имотът е отписан от актовете книги в частта му за 24,53 и.ч.% от двуетажната вила и от дворното място и е предаден на наследниците на Г. С. П.. За останалата част от имота е съставен АОС № 1069/27.05.2002г.

При така установените факти, Административен съд София – град, 41 с-в, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. В конкретната хипотеза искането на лицето се подвеждат под хипотезата на член 1, т. 2, б. "а" от ПЗР на АПК, тъй като е за издаване на индивидуален административен акт, с който се удостоверяват факти с правно значение - чл. 21, ал. 3 АПК. Административната услуга се обективира в конкретния

удостоверителен административен акт. Съгласно чл. 57, ал. 2 АПК, във връзка с чл. 21, ал. 2 и ал. 3 АПК, административната услуга трябва да се извърши в 7-дневен срок, считано от датата на постъпване на искането. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 1171 ОТ 29.01.2021 Г. ПО АДМ. Д. № 11039/2020 Г., IV ОТД. НА ВАС. Този седмодневен срок не е инструктивен, а органът е длъжен да издаде поискания от страната акт в този срок, ако са налице законовите предпоставки. В случая административния орган е приел, че искането е нередовно, като с писмо от 07.02.2023г. е указал какви допълнителни документи следва да бъдат представени. Последните представени такива са от 07.03.2023г. Срокът по чл. 57, ал.2 от АПК е изтекъл на 14.03.2023г. Тъй като до посочената дата ответникът не се е произнесъл, то след тази дата е бил формиран мълчалив отказ, подлежащ на обжалване в срок до 14.04.2023г. Жалбата, подадена на 03.04.2023г. е в рамките на посочения срок и е подадена от заинтересовано лице срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

С приемането на АПК, понятието за индивидуален административен акт, в сравнение с това в Закона за административното производство /З./, е значително разширено. В този смисъл, индивидуален административен акт е и волеизявлението, с което се декларира или констатира вече възникнали права и задължения, както и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права и задължения, както и отказите за издаването им /чл.21, ал.2 и ал.3 от АПК/. Съгласно § 1, т.2, б. „а” и „б” от ДР на Закона за администрацията, административна услуга представлява издаването на индивидуални административни актове, с които се удостоверяват факти с правно значение, както и такива, с които се признава съществуването на права и задължения. В този смисъл искането представлява такова за извършване на административна услуга, а именно - издаване на удостоверителен документ. Съгласно § 8 от ПЗР на АПК „уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго.” Следователно, административният орган е отказал да уважи искане за административна услуга по смисъла на чл. 21, ал.2 и ал.3 от АПК във връзка с § 1, т. 2, б. „а” и „б” от ДР на Закона за администрацията и съответно този отказ подлежи на оспорване по съдебен ред.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от АПК установява задължението на административния орган да започне и приключи административното производство с надлежен акт, ако са налице предвидените в закона предпоставки. С това се установява и правото на административно производство, насочено към този орган. То е преобразуващо субективно право, насочено към административния орган. Именно това субективно право е предмет на защита пред съда по настоящото производство.

Искането, като отправено към Кмета на район „В.“ - СО за заверка на молба-декларация, че имотът не е общинска собственост и издаването на удостоверение, че не е актуван като такъв във връзка с производство по снабдяване с нотариален акт по обстоятелствена проверка, е отправено до компетентния административен орган, на основание чл. 23, ал. 1 от АПК. За процедурирането му не е необходимо наличие на строителни книжа на сградата, доколкото същата е нанесена в КК, следователно е индивидуализирана. Същото се отнася и до документи за придобиване на имота, с които жалбоподателят ако разполагаше, нямаше да иска

процесната услуга. Същата е елемент от охранителното производство по чл. 587 от ГПК за издаване на нотариален акт по обстоятелствена проверка, при който административният орган удостоверява единствено факта дали имотът е актуван като общинска собственост. Компетентен да извърши проверка и съответно да удостовери правото на собственост или да откаже издаване на нотариален акт е нотариусът. В компетентността на административния орган е единствено да извърши исканата административна услуга и да удостовери факти, относими към нотариалното производство, а именно - дали имотът е или не е актуван като общински по реда на Закона за общинската собственост. Извършването на административната услуга обхваща издаване на административен акт, с който се удостоверява именно този факт. За допустимостта на предмета на охранителното производство по чл. 587 от ГПК следи само нотариусът. В производството по реда на чл. 587, ал. 2 ГПК нотариусът ще преценява всички материални предпоставки за придобиване на собствеността, законовите забрани, ако са налице такива, както и други пречки, поради което на кого принадлежи правото на собственост върху процесния имот е извън компетентността на Кмета на район „В.“ - СО. Последният следва само да извърши административната услуга и да попълни удостоверителната част на молбата-декларация с данните за имота, с които разполага. Мотивите на ответника, че е налице хипотезата на чл. 27, ал. 2, т. 1 АПК не кореспондира с крайния извод за законосъобразност на оспорения отказ за извършване на административна услуга, тъй като при посочената хипотеза административното производство би следвало да бъде прекратено. Условието за това обаче в случая не са налице, тъй като няма пречка извършването на административната услуга да бъде поискано повторно. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 3302 ОТ 15.03.2018 Г. ПО АДМ. Д. № 3992/2017 Г., III ОТД. НА ВАС.

Предвид гореизложеното, ответникът следва да се произнесе по подаденото от жалбоподателя искане за удостоверяване в молбата-декларация на данните за имота, значими за извършване на обстоятелствената проверка. Непопълването на депозираната молба-декларация, която ще послужи за извършването на обстоятелствена проверка, лишава жалбоподателя от възможността да осъществи предвиденото охранителното производство чл. 587 от ГПК.

Отказът на органа да изпълни това задължение противоречи и на основни принципи на административния процес - визирани съответно в чл.4 ал.1 от АПК /"административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона"/; в чл.4 ал.3 от АПК /"Субектите на административния процес са длъжни да упражняват своите права и свободи, без да вредят на държавата и обществото и на правата, свободите и законните интереси на други лица"/; също в чл.6 ал.1 от АПК /"Административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо"/; както и в чл.9 ал.1 от АПК /"При условията, посочени в закона, административният орган е длъжен да започне, да проведе и да приключи административното производство, освен ако издаването на акта е предоставено на свободната му преценка"/.

В случая ответникът мълчаливо е отказал да завери молбата-декларация, тъй като в предходните заверки вече е удостоверил, че за част от имота е съставен акт за общинска собственост, а другата част е частна собственост на други лица, вписани в КККР. Очевидно в случая е обстоятелството, че е налице спор за правото на собственост върху част от процесния имот между физическото лице, което иска да се снабди с констативен нотариален акт за собственост в охранителното нотариално

производство по обстоятелствена проверка, от една страна, и общината, която се позовава на право на собственост върху част от имота, и други физически лица, вписани в КР като собственици на другата част от имота. Дали този спор за право на собственост ще бъде разрешен между страните и по какъв начин, не е предмет на настоящото съдебно производство. Независимо от това, административният орган е длъжен да извърши поисканата административна услуга, като инкорпорира становището си, че имотът е общинска собственост и съображенията си за това, в образеца на молбата-декларация. В случая административният орган не е извършил исканата административна услуга, тъй като не е заверил приложената молба-декларация по образец. Този отказ е незаконосъобразен, защото независимо какво е изявлението на кмета на район "В." по отношение на наличието на общинска собственост върху имота, той е длъжен да го отрази в представената молба-декларация по образец. След като кметът на района смята, че част от имота е общинска собственост, именно това волеизявление той следва да инкорпорира в молбата-декларация. Крайната преценка дали са налице предпоставките за издаване на нотариален акт върху имота принадлежи на нотариуса. Отказът за извършване на административната услуга по аргументи, свързани с евентуален спор за принадлежността на правото на собственост, представлява превратно упражняване на власт. Административният орган не може да злоупотребява с властта си и да пречатства осъществяването на чужди права, при положение, че законосъобразният начин за решаване на спорове за собственост е свързан с търсенето на защита по исков ред.

След като липсват законови основания за постановяване на процесния отказ, същият се явява незаконосъобразен и като такъв следва да се отмени и преписката да се върне на административния орган с указания да се произнесе съобразно мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски в размер на 10 лв. държавна такса и възнаграждение за адвокат в размер на 650 лв., съгласно договора за правна защита и съдействие от 31.03.2022 г. на л. 11.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.3 и чл.174 от АПК, Административен съд София – град, Второ отделение, 41-ви състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ, по жалба на М. Г. П. от [населено място], чрез адв. Р., мълчалив отказ на кмета на район «В.» - Столична община да предостави административна услуга – заверка на 1 бр. молба-декларация за признаване правото на собственост върху недвижим имот чрез извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл.587 ГПК по молба № РВТ23-ГР94-359 от 02.02.2023г.

ВРЪЩА преписката по молба – декларация № РВТ23-ГР94-359 от 02.02.2023г. на Кмета на район „В.“ – СО за произнасяне в седемдневен срок съобразно указанията в мотивите на решението.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на М. Г. П. от [населено място] сумата от 660 лв. разноски по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: